

## KONVENCIJA

### PAR NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANU

Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas, turpmāk tekstā UNESCO, Ģenerālkonference, kas sanāca Parīzē no 2003.gada 29.septembra līdz 17.oktobrim uz savu 32. sesiju,

*atsaucoties* uz spēkā esošajiem starptautiskajiem cilvēktiesību dokumentiem, it īpaši — 1948.gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, 1996. gada Starptautisko konvenciju par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, kā arī 1966.gada Starptautisko konvenciju par pilsoņu un politiskajām tiesībām,

*ievērojot* nemateriālā kultūras mantojuma kā kultūras daudzveidības galvenā avota un ilgtspējīgas attīstības garanta nozīmību, kā tas ir uzsvērts UNESCO 1989. gada Ieteikumos par tradicionālās kultūras un folkloras saglabāšanu, 2001. gada UNESCO Vispārējā deklarācijā par kultūras daudzveidību, kā arī 2002. gadā Kultūras ministru trešā apaļā galda pieņemtajā Stambulas deklarācijā,

*atzīstot* ciešo mijiedarbību starp nemateriālo kultūras mantojumu un materiālo kultūras un dabas mantojumu,

*apzinoties*, ka globalizācijas un sociālo pārmaiņu procesi, radot apstākļus dialoga atjaunošanai starp kopienām, vienlaikus, līdzīgi kā tas ir ar tādu parādību kā neiecietība, rada arī nopietnus draudus nemateriālajam kultūras mantojumam, veicinot tā degradāciju, izzušanu vai iznīcināšanu, it īpaši tādēļ, ka šāda mantojuma saglabāšanai trūkst līdzekļu,

*atzīstot* to, ka pastāv kopējas vēlmes un rūpes par cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu,

*atzīmējot* UNESCO darbības tālejošo ietekmi, iedibinot normatīvus dokumentus kultūras mantojuma aizsardzībai, it īpaši — 1972. gada Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību,

*atzīmējot arī to*, ka patlaban vēl nepastāv saistošs daudzpusējs tiesību akts nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai,

*ievērojot* to, ka spēkā esošie starptautiskie līgumi, rekomendācijas un rezolūcijas kultūras un dabas mantojuma jomā ir jābagātina un efektīvi jāpapildina, izveidojot jaunus noteikumus attiecībā uz nemateriālo kultūras mantojumu,

*ievērojot* nepieciešamību veidot izpratni par nemateriālā kultūras mantojuma un tā saglabāšanas nozīmību, it īpaši jaunajās paaudzēs,

*ievērojot* to, ka starptautiskajai sabiedrībai kopā ar šīs Konvencijas dalībvalstīm sadarbības un savstarpējas palīdzības garā ir jādod savs ieguldījums šāda mantojuma saglabāšanā,

*atsaucoties* uz UNESCO programmām, kas saistītas ar nemateriālo kultūras mantojumu, it īpaši — Pasludināšanu par cilvēces mutvārdu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbu,

*ievērojot* nemateriālā kultūras mantojuma kā cilvēkus tuvinoša, apmaiņu un sapratni nodrošinoša faktora nenovērtējamo lomu,

*pieņem* šo Konvenciju 2003. gada septiņpadsmitajā oktobrī.

## **I. Vispārējie nosacījumi**

### **1. pants — Konvencijas mērķi**

Šīs Konvencijas mērķi ir:

- (a) saglabāt nemateriālo kultūras mantojumu;
- (b) nodrošināt cieņu pret attiecīgo kopienu, grupu un indivīdu nemateriālo kultūras mantojumu;
- (c) veidot izpratni vietējā, nacionālā un starptautiskajā līmenī par nemateriālā kultūras mantojuma nozīmi, nodrošinot tā savstarpēju atzīšanu;
- (d) nodrošināt starptautisku sadarbību un palīdzību.

### **2. pants — Definīcijas**

Šīs Konvencijas ietvaros

1. “Nemateriālais kultūras mantojums” nozīmē paražas, spēles un mutvārdu izpausmes formas, zināšanas un prasmes, kā arī ar tiem saistītus instrumentus, priekšmetus, artefaktus un kultūrtelpas, ko kopienas, grupas un dažos gadījumos — atsevišķi indivīdi atzīst par sava kultūras mantojuma daļu. Šo nemateriālo kultūras mantojumu, kas tiek nodots no paaudzes paaudzē, kopienas un grupas nemitīgi rada no jauna atkarībā no apkārtējās vides, mijiedarbībā ar dabu un savu vēsturi, un tas veido viņās identitātes un pēctecības izjūtu, tādējādi veicinot cieņu pret kultūras daudzveidību un cilvēka radošo darbību. Šīs Konvencijas ietvaros tiek ņemts vērā tikai tāds nemateriālais kultūras mantojums, kas ir savienojams ar spēkā esošajiem starptautiskajiem cilvēktiesību dokumentiem un prasībām pēc savstarpējas cieņas kopienu, grupu un indivīdu starpā, kā arī pēc ilgtspējīgas attīstības.

2. “Nemateriālais kultūras mantojums”, kā tas iepriekš definēts 1. punktā, cita starpā izpaužas šādās jomās:

- (a) mutvārdu tradīcijas un izpausmes, ieskaitot valodu kā nemateriālā kultūras mantojuma nesēju;
- (b) spēles mākslas;
- (c) paražas, rituāli un svētki;
- (d) zināšanas un paražas, kas saistītas ar dabu un Visumu;
- (e) tradicionālās amatniecības prasmes.

3. “Saglabāšana” nozīmē veikt darbības, kuru mērķis ir nodrošināt nemateriālā kultūras mantojuma dzīvotspēju, ieskaitot tā identifikāciju, dokumentēšanu, pētniecību, saglabāšanu, aizsardzību,

popularizēšanu, vērtības nostiprināšanu, tālāk nodošanu, it īpaši ar formālās un neformālās izglītības palīdzību, kā arī atdzīvināt šāda mantojuma dažādus aspektus.

4. “Dalībvalstis” nozīmē valstis, kurām Konvencija ir saistoša un kurās šī Konvencija ir spēkā.

5. Izdarot vajadzīgos grozījumus, šī Konvencija attiecas uz teritorijām, kas tiek minētas 33. pantā un kļūs par šīs Konvencijas dalībvalstīm saskaņā ar šajā pantā ietvertajiem nosacījumiem. Apzīmējums “Dalībvalstis” attiecas arī uz šādām teritorijām.

### **3. pants — Attiecības ar citiem starptautiskiem tiesību aktiem**

Nekas šajā Konvencijā nav interpretējams tā:

(a) lai mainītu statusu vai mazinātu aizsardzības līmeni tām vērtībām, kas deklarētas kā pasaules mantojums saskaņā ar 1972. gada Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību un ar kurām tiešā veidā ir saistīts kāds nemateriālā kultūras mantojuma elements;

(b) lai skartu dalībvalstu tiesības un pienākumus, kas izriet no jebkura ar intelektuālā īpašuma tiesībām vai arī ar bioloģisko un ekoloģisko resursu izmantošanu saistīta starptautiska tiesību akta, kura dalībvalstis tās ir.

## **II. Konvencijas orgāni**

### **4. pants — Dalībvalstu Ģenerālasambleja**

1. Ar šo tiek izveidota dalībvalstu Ģenerālasambleja, kas turpmāk tekstā tiek minēta kā “Ģenerālasambleja”. Ģenerālasambleja ir šīs Konvencijas suverēnā institūcija.

2. Ģenerālasambleja sanāk uz kārtējām sesijām reizi divos gados. Tā var sanākt uz ārkārtas sesiju, ja pieņem šādu lēmumu vai ja to pieprasa Starpvaldību komiteja Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai, vai vismaz viena trešdaļa dalībvalstu.

3. Ģenerālasambleja pati pieņem savus procesuālos noteikumus.

### **5. pants — Starpvaldību komiteja nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai**

1. Ar šo pie UNESCO tiek dibināta Starpvaldību komiteja nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai, turpmāk tekstā — Komiteja. To veido 18 dalībvalstu pārstāvji, kurus ievēlēs dalībvalstis, sanākot Ģenerālasamblejā pēc tam, kad šī Konvencija būs stājusies spēkā saskaņā ar 34. pantu.

2. Tad, kad šīs Konvencijas dalībvalstu skaits būs sasniedzis 50, Komitejā pārstāvēto dalībvalstu skaits jāpalielina līdz 24.

### **6. pants — Dalībvalstu ievēlēšana Komitejā un to pilnvaru laiks**

1. Dalībvalstu ievēlēšana Komitejā notiek saskaņā ar vienlīdzīgas ģeogrāfiskas pārstāvības un rotācijas principiem.

2. Konvencijas dalībvalstis Ģenerālasamblejas sanāksmē ievēl dalībai Komitejā dalībvalstis uz četriem gadiem.
3. Pusei no Komitejā ievēlētajām dalībvalstīm, kas tiks ievēlētas pirmajā reizē, pilnvaru termiņš tiek ierobežots uz diviem gadiem. Pirmajās vēlēšanās šīs valstis tiek noteiktas lozējot.
4. Reizi divos gados Ģenerālasamblejai jānomaina puse no Komitejas locekļiem dalībvalstīm.
5. Tai arī jāievēl Komitejā tik daudz dalībvalstu, cik nepieciešams brīvo vietu aizpildīšanai.
6. Dalībvalstis Komitejā nedrīkst ievēlēt uz diviem termiņiem pēc kārtas.
7. Komitejas Dalībvalstīm ir jāizraugās par saviem pārstāvjiem personas, kurām ir atbilstoša kompetence darbam dažādās nemateriālā kultūras mantojuma jomās.

## **7. pants — Komitejas funkcijas**

Nemazinot šajā Konvencijā citas tai piešķirtās prerogatīvas, šai Komitejai ir šādas funkcijas:

- (a) veicināt šīs Konvencijas mērķu sasniegšanu, sekmēt un uzraudzīt tās ieviešanu;
- (b) sniegt ieteikumus par labāko pieredzi un sagatavot rekomendācijas par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas līdzekļiem;
- (c) saskaņā ar 25. pantu sagatavot un iesniegt Ģenerālasamblejai apstiprināšanai plāna projektu par Fonda līdzekļu izmantošanu;
- (d) saskaņā ar 25. pantu meklēt iespējas palielināt Fonda resursus, kā arī veikt šī mērķa sasniegšanai nepieciešamos pasākumus;
- (e) sagatavot un iesniegt Ģenerālasamblejai apstiprināšanai operatīvās direktīvas šīs Konvencijas ieviešanai;
- (f) saskaņā ar 29. pantu izskatīt Dalībvalstu iesniegtos ziņojumus un sagatavot to kopsavilkumus Ģenerālasamblejai;
- (g) izskatīt Dalībvalstu iesniegtos pieprasījumus un atbilstoši Komitejas izstrādātiem un Ģenerālasamblejas apstiprinātiem objektīviem atlases kritērijiem pieņemt lēmumus, kas skar:
  - (i) ierakstīšanu sarakstos un priekšlikumu atlasī, kas minēti 16., 17. un 18. pantā;
  - (ii) starptautiskās palīdzības piešķiršanu saskaņā ar 22. pantu.

## **8. pants — Komitejas darba metodes**

1. Komiteja ir atbildīga Ģenerālasamblejas priekšā. Komiteja tai ziņo par savu darbību un pieņemtajiem lēmumiem.
2. Komiteja pieņem savus procesuālos noteikumus ar divu trešdaļu tās locekļu balsu vairākumu.

3. Komiteja var nodibināt īslaicīgas konsultatīvas institūcijas, ja uzskata to par nepieciešamu savu uzdevumu veikšanai.

4. Komiteja var uzaicināt uz savām sanāksmēm jebkuras privātas vai valsts institūcijas, kā arī privātpersonas, kurām ir atzīta kompetence dažādās nemateriālā kultūras mantojuma jomās, lai konsultētos ar tām par konkrētiem jautājumiem.

### **9. pants — Konsultatīvo institūciju akreditācija**

1. Komiteja ierosina Ģenerālasamblejai akreditēt nevalstiskās organizācijas, kurām ir atzīta kompetence nemateriālā kultūras mantojuma jomā, lai tās varētu konsultēt Komiteju.

2. Komiteja arī ierosina izskatīšanai Ģenerālasamblejā kritērijus un nosacījumus šādai akreditācijai.

### **10. pants — Sekretariāts**

1. Komitejas sekretariāta funkcijas veic UNESCO Sekretariāts.

2. Sekretariāts sagatavo dokumentāciju Ģenerālasamblejai un Komitejai, kā arī sanāksmju darba kārtības projektus un nodrošina to lēmumu izpildi.

## **III. Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana nacionālajā līmenī**

### **11. pants — Dalībvalstu loma**

Katrai Dalībvalstij ir:

(a) jāīsteno nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu tās teritorijā esošā nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu;

(b) saskaņā ar 2. panta 3. punktā noteiktajiem saglabāšanas pasākumiem jāidentificē un jādefinē dažādos tās teritorijā esošos nemateriālā kultūras mantojuma elementus, piedaloties kopienām, grupām un attiecīgajām nevalstiskajām organizācijām.

### **12. pants — Inventarizējošie saraksti**

1. Lai nodrošinātu identifikāciju, kuras mērķis ir saglabāt, katrai Dalībvalstij ir jāstāda, ņemot vērā konkrēto situāciju, viens vai vairāki tās teritorijā esošā nemateriālā kultūras mantojuma inventarizējošie saraksti. Šie inventarizējošie saraksti ir regulāri jāatjauno.

2. Katrai Dalībvalstij, regulāri sniedzot ziņojumus Komitejai saskaņā ar 29. pantu, ir jāsniedz attiecīga informācija par šiem inventarizējošiem sarakstiem.

### **13. pants — Citi saglabāšanas pasākumi**

Lai nodrošinātu tās teritorijā esošā nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, attīstību un veicināšanu, katrai Dalībvalstij ir jācenšas:

(a) pieņemt vispārēju politiku, kuras mērķis ir sekmēt nemateriālā kultūras mantojuma vērtības palielināšanu sabiedrībā un iekļaut šāda mantojuma saglabāšanu plānošanas programmās;

(b) nozīmēt vai izveidot vienu vai vairākas kompetentas institūcijas tās teritorijā esošā nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai;

(c) sekmēt zinātniskus, tehniskus un mākslinieciskus pētījumus, kā arī pētniecības metodoloģijas izstrādi ar mērķi efektīvi saglabāt nemateriālo kultūras mantojumu, it īpaši — apdraudēto nemateriālo kultūras mantojumu;

(d) ieviest atbilstošus tiesiskus, tehniskus, administratīvus un finansiālus pasākumus, kuru mērķis ir:

(i) sekmēt tādu mācību iestāžu izveidošanu vai nostiprināšanu, kas sagatavo speciālistus nemateriālā kultūras mantojuma menedžmentā un šāda mantojuma tālāk nodošanā, izmantojot tādus forumus un telpas, kas paredzēti tā izpildījumam vai izpaušmei;

(ii) nodrošināt nemateriālā kultūras mantojuma pieejamību, vienlaikus respektējot pastāvošo praksi, kas nosaka kārtību, kādā ir pieejami šāda mantojuma konkrētie aspekti;

(iii) izveidot institūcijas nemateriālā kultūras mantojuma dokumentēšanai un atvieglot piekļuvi tām.

#### **14. pants — Izglītība, izpratnes veicināšana un kapacitātes stiprināšana**

Izmantojot visus tās rīcībā esošos līdzekļus, katrai Dalībvalstij jāpieliek pūles, lai:

(a) nodrošinātu nemateriālā kultūras mantojuma atzīšanu, cieņu un tā vērtības nostiprināšanu sabiedrībā, it īpaši, izmantojot:

(i) izglītojošas, izpratni veicinošas un informējošas programmas, kas domātas plašai sabiedrībai, sevišķi jaunatnei;

(ii) īpašas izglītības un apmācības programmas, kas domātas attiecīgajām kopienām un grupām;

(iii) kapacitātes stiprināšanas pasākumus nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai, it īpaši menedžmenta un zinātniskās pētniecības jomās;

(iv) neformālus zināšanu izplatīšanas paņēmienus;

(b) informētu sabiedrību par šādam mantojumam draudošām briesmām, kā arī par pasākumiem, kas tiek veikti šīs Konvencijas īstenošanai;

(c) veicinātu izglītību par tādu dabas un piemiņas vietu aizsardzību, kas ir nepieciešamas nemateriālā kultūras mantojuma izpaušmēm.

#### **15. pants — Kopienu, grupu un indivīdu līdzdalība**

Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas pasākumu ietvaros katrāi Dalībvalstij ir jānodrošina pēc iespējas plašāka kopienā, grupu un, atbilstošos gadījumos, indivīdu līdzdalība šāda kultūras mantojuma radīšanā, uzturēšanā un tālāknošanā, kā arī viņi aktīvi jāiesaista tā menedžmentā.

#### **IV. Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana starptautiskajā līmenī**

##### **16. pants — Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvais saraksts**

1. Lai nodrošinātu nemateriālā kultūras mantojuma lielāku uzskatāmību un labāku izpratni par tā nozīmību, lai veicinātu dialogu par kultūras daudzveidību, Komitejai pēc attiecīgo Dalībvalstu ierosinājuma ir jāizveido, jāatjauno un jāpublicē *Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvais saraksts*.

2. Komitejai ir jāizveido un jāiesniedz Ģenerālasamblejā apstiprināšanai kritēriji šāda Reprezentatīva saraksta izveidošanai, atjaunošanai un publicēšanai.

##### **17. pants — Nemateriālā kultūras mantojuma, kam jānodrošina neatliekama saglabāšana, saraksts**

1. Lai veiktu nepieciešamos saglabāšanas pasākumus, Komitejai ir jāizveido, jāatjauno un jāpublicē *Nemateriālā kultūras mantojuma, kam jānodrošina neatliekama saglabāšana, saraksts* un šāds mantojums jāiekļauj sarakstā, ievērojot attiecīgo Dalībvalstu lūgumu.

2. Komitejai ir jāizveido un jāiesniedz Ģenerālasamblejā apstiprināšanai kritēriji šāda saraksta izveidošanai, atjaunošanai un publicēšanai.

3. Galējas neatliekamības gadījumā, kuras objektīvos kritērijus pēc Komitejas ierosinājuma apstiprina Ģenerālasambleja, Komiteja var ierakstīt kādu objektu 1. punktā minētajā sarakstā, konsultējoties ar attiecīgo Dalībvalsti.

##### **18. pants — Programmas, projekti un pasākumi nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai**

1. Pamatojoties uz Dalībvalstu iesniegtajiem priekšlikumiem un saskaņā ar Komitejas definētajiem un Ģenerālasamblejas apstiprinātajiem kritērijiem, Komitejai ir jāveic regulāra atlase un jāveicina tādu nacionālo, subreģionālo un reģionālo programmu, projektu un pasākumu mantojuma saglabāšanas jomā īstenošanu, kuri, pēc Komitejas domām, vislabāk atspoguļo šīs Konvencijas principus un mērķus, ņemot vērā attīstības valstu īpašās vajadzības.

2. Šādā nolūkā tā pieņem, izskata un apstiprina Dalībvalstu pieprasījumus starptautiskās palīdzības saņemšanai šādu priekšlikumu sagatavošanai.

3. Komitejai šādu projektu, programmu un pasākumu realizēšana ir jāpapildina ar labākās pieredzes izplatīšanu tādās formās, kādas tā būs noteikusi.

#### **V. Starptautiskā sadarbība un palīdzība**

##### **19. pants — Sadarbība**

1. Šīs Konvencijas izpratnē starptautiskajā sadarbībā cita starpā tiek ietverta arī informācijas un pieredzes apmaiņa, kopējas iniciatīvas, kā arī tādu mehānismu izveidošana, kas palīdzētu Dalībvalstīm to centienos saglabāt nemateriālo kultūras mantojumu.

2. Neskarot Dalībvalstu nacionālās likumdošanas un precedentu tiesību nosacījumus, Dalībvalstis atzīst, ka nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana ir cilvēces vispārējās interesēs, un apņemas šo rezultātu sasniegšanai sadarboties divpusējā, subreģionālā, reģionālā un starptautiskā līmenī.

## **20. pants — Starptautiskās palīdzības mērķis**

Starptautisko palīdzību var piešķirt šādiem mērķiem:

(a) *Nemateriālā kultūras mantojuma, kam jānodrošina neatliekama saglabāšana, sarakstā ierakstīta mantojuma saglabāšanai;*

(b) inventarizējošo sarakstu sagatavošanai 11. un 12. panta izpratnē;

(c) nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas nacionālā, subreģionālā un reģionālā līmeņa programmu, projektu un pasākumu atbalstam;

(d) jebkuram citam mērķim, ko Komiteja uzskatītu par nepieciešamu.

## **21. pants — Starptautiskās palīdzības veidi**

Palīdzība, kuru Komiteja piešķir Dalībvalstij, ir jāpiešķir saskaņā ar 7. pantā noteiktajām operatīvajām direktīvām un 24. pantā minēto vienošanos, un tai iespējami šādi veidi:

(a) pētījumi par dažādiem saglabāšanas aspektiem;

(b) ekspertu un nemateriālā kultūras mantojuma nesēju pakalpojumu nodrošinājums;

(c) jebkuru nepieciešamo darbinieku apmācība;

(d) normatīvu dokumentu izstrāde un citi ar to saistīti pasākumi;

(e) infrastruktūru izveidošana un to darbības nodrošināšana;

(f) aprīkojuma un prasmju nodrošinājums;

(g) citi finansiālās un tehniskās palīdzības veidi, ieskaitot atbilstošos gadījumos aizdevumu piešķiršanu ar zemiem kredītprocentiem un ziedojumus.

## **22. pants — Starptautiskās palīdzības nosacījumi**

1. Komitejai ir jāizstrādā procedūra starptautiskās palīdzības pieprasījumu izskatīšanai un jānosaka informācija, kas iekļaujama pieprasījumā, tāda kā paredzētie saglabāšanas pasākumi, nepieciešamās darbības un to izmaksu novērtējums.

2. Kritiskās situācijās Komitejai palīdzības pieprasījumi jāizskata kā prioritāte.

3. Lai pieņemtu lēmumu, Komitejai jāveic tādi pētījumi un aprēķini, kādus tā uzskata par nepieciešamiem.

### **23. pants — Starptautiskās palīdzības pieprasījumi**

1. Katra dalībvalsts var iesniegt Komitejai pieprasījumus pēc starptautiskās palīdzības, lai saglabātu tās teritorijā esošo nemateriālo kultūras mantojumu.

2. Šādus pieteikumus var arī iesniegt divas vai vairākas Dalībvalstis kopā.

3. Pieprasījumā ir jāiekļauj 22. panta 1. punktā noteiktā informācija, kā arī nepieciešamie dokumenti.

### **24. pants — Palīdzības saņēmēju Dalībvalstu loma**

1. Saskaņā ar šīs Konvencijas nosacījumiem starptautiskās palīdzības piešķiršanu regulē vienošanās starp palīdzības saņēmēju Dalībvalsti un Komiteju.

2. Saskaņā ar vispārējo nosacījumu palīdzības saņēmējai Dalībvalstij tās finansiālo iespēju robežās ir jāsedz daļa no to saglabāšanas pasākumu izmaksām, kuriem tiek piešķirta starptautiskā palīdzība.

3. Palīdzības saņēmējam Dalībvalstīm ir jāiesniedz Komitejai atskaite par saņemtās palīdzības izmantošanu nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai.

## **VI. Nemateriālā kultūras mantojuma fonds**

### **25. pants — Fonda būtība un resursi**

1. Ar šo tiek nodibināts “Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas fonds”, turpmāk tekstā — Fonds.

2. Fondu veidos pārvaldījumā nodoti līdzekļi saskaņā ar UNESCO Finanšu statūtiem.

3. Fonda līdzekļus veidos:

(a) Dalībvalstu iemaksas;

(b) līdzekļi, ko šim mērķim izdalījusi UNESCO Ģenerālkonference;

(c) ziedojumi, dāvanas vai novēlējumi, ko piešķirušas:

(i) citas valstis;

(ii) ANO sistēmas organizācijas un programmas, tajā skaitā ANO Attīstības programma, kā arī citas starptautiskas organizācijas;

(iii) valsts vai privātas institūcijas, vai privātpersonas;

(d) jebkuri procentu pieaugumi Fonda līdzekļiem;

(e) līdzekļi, kas iegūti kā ziedojumi vai arī kā ienākumi no Fonda labā rīkoti pasākumiem;

f) jebkuri citi līdzekļi, kas ir atļauti Fonda statūtos, kurus ir jāizstrādā Komitejai.

4. Komitejai jālemj par šo resursu izlietojumu atbilstoši Ģenerālasamblejā noteiktajām vadlīnijām.

5. Komiteja var pieņemt ziedojumus un cita veida palīdzību vispārējiem un konkrētiem mērķiem saistībā ar konkrētiem projektiem ar nosacījumu, ka Komiteja šos projektus ir apstiprinājusi.

6. Fondā iemaksātajiem ziedojumiem nedrīkst noteikt nekādus šīs Konvencijas mērķiem neatbilstošus politiskus, ekonomiskus vai citus nosacījumus.

## **26. pants — Dalībvalstu iemaksas Fondā**

1. Neskarot nekādas citas papildu brīvprātīgas iemaksas, šīs Konvencijas Dalībvalstis apņemas iemaksāt Fondā vismaz reizi divos gados iemaksu, kuras apjomu, kas tiks noteikts kā vienāds procentuāls lielums un piemērots visām valstīm, noteiks Ģenerālasambleja. Šis Ģenerālasamblejas lēmums ir jāpieņem, balsojot klātesošo Dalībvalstu vairākumam, ja tās nav sniegušas šī panta 2. punktā minēto deklarāciju. Dalībvalstu iemaksa nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 1% no to regulārajām iemaksām UNESCO budžetā.

2. Taču ikviena šīs Konvencijas 32. vai 33. pantā minētā valsts var, deponējot savu pievienošanās ratifikācijas, atzīšanas vai pieņemšanas dokumentu, paziņot, ka tai šī panta 1. punkta nosacījumi nav saistoši.

3. Šīs Konvencijas Dalībvalsts, kas sniegusi šī panta 2. punktā minēto deklarāciju, centīsies šo deklarāciju atsaukt, paziņojot par to UNESCO Ģenerāldirektoram. Taču šādas deklarācijas atsaukšana nekādi neietekmēs Valstij izdarāmās iemaksas līdz datumam, kad tiks atklāta nākamā Ģenerālasamblejas sesija.

4. Lai Komiteja varētu efektīvi plānot savu darbību, šīs Konvencijas Dalībvalstīm, kas ir sniegušas šī panta 2. punktā minēto deklarāciju, maksājumi jāizdara regulāri, vismaz reizi divos gados, un tiem jābūt pēc iespējas tuvākiem tiem maksājumiem, kas tām būtu jāizdara, ja tām šī panta 1. punkta nosacījumi būtu saistoši.

5. Jebkura šīs Konvencijas Dalībvalsts, kura kavē tās obligāto vai brīvprātīgo iemaksu izdarīšanu kārtējam gadam un iepriekšējam kalendārajam gadam, nevar tikt ievēlēta par Komitejas locekli; šis nosacījums netiks piemērots pirmajām vēlēšanām. Tādas valsts, kura jau ir Komitejas locekle, pilnvaru termiņš beidzas līdz ar šīs Konvencijas 6. pantā noteikto vēlēšanu brīdi.

## **27. pants — Brīvprātīgas papildu iemaksas Fondā**

Dalībvalstīm, kas vēlas veikt vēl papildu iemaksas tām, kas paredzētas 26. pantā, ir pēc iespējas ātrāk par to jāinformē Komiteja, lai tā attiecīgi varētu plānot savu darbību.

## **28. pants — Starptautiskās līdzekļu piesaistes kampaņas**

Dalībvalstīm, ciktāl tas ir iespējams, ir jāsniedz atbalsts starptautiskām līdzekļu piesaistes kampaņām, kas tiek organizētas UNESCO aizbildniecībā Fonda labā.

## **VII. Ziņojumi**

### **29. pants — Dalībvalstu ziņojumi**

Dalībvalstīm ir jāsniedz Komitejai, ievērojot Komitejas noteikto veidu un periodiskumu, ziņojumi par likumdošanas, regulējošiem un citiem pasākumiem, kas veikti šīs Konvencijas ieviešanai.

### **30. pants — Komitejas ziņojumi**

1. Pamatojoties uz savu darbību un Dalībvalstu ziņojumiem, kas minēti 29. pantā, Komitejai ir jāsniedz ziņojums Ģenerālasamblejai katrā tās sesijā.

2. Šie ziņojumi jā dara zināmi arī UNESCO Ģenerālkonferencē.

## **VIII. Pārejas noteikums**

### **31. pants — Attiecības ar Pasludināšanu par cilvēces mantojumu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbu**

1. Komitejai ir jāiekļauj Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvajā sarakstā objekti, kas pirms šīs Konvencijas stāšanās spēkā ir pasludināti par Cilvēces mantojumu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbiem.

2. Šo objektu iekļaušana Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvajā sarakstā nekādā veidā neietekmēs kritēriju noteikšanu iekļaušanai sarakstā nākotnē, kas ir jāpieņem saskaņā ar 16. panta 2. punktu.

3. Pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā šādas Pasludināšanas vairs netiks izdarītas.

## **IX. Noslēguma noteikumi**

### **32. pants — Ratifikācija, atzīšana vai pieņemšana**

1. UNESCO Dalībvalstīm šī Konvencija ir jāratificē, jāatzīst vai jāpieņem saskaņā ar to konstitucionālo procesu.

2. Ratifikācijas, atzīšanas vai pieņemšanas dokuments ir jādeponē UNESCO ģenerāldirektoram.

### **33. pants — Pievienošanās**

1. Šī Konvencija ir atvērta, lai tai pievienotos visas valstis, kuras nav UNESCO dalībvalstis un kuras UNESCO Ģenerālkonference aicina pievienoties.

2. Šai Konvencijai varēs pievienoties arī tādas teritorijas, kurās ir pilnīga iekšēja pašpārvalde, ko par tādu atzīst Apvienoto Nāciju Organizācija, bet kuras nav ieguvušas pilnīgu neatkarību atbilstoši Ģenerālasamblejas 1514 (XV) Rezolūcijai un kurām ir kompetence šajā Konvencijā ietvertajos jautājumos, ieskaitot kompetenci slēgt līgumus šādos jautājumos.

3. Pievienošanās dokuments ir jādeponē UNESCO Ģenerāldirektoram.

### **34. pants — Stāšanās spēkā**

Šī Konvencija stāties spēkā pēc trim mēnešiem no dienas, kad tiks deponēts trīsdesmitais ratifikācijas, atzīšanas vai pieņemšanas dokuments, bet tikai attiecībā uz tām valstīm, kas attiecīgos ratifikācijas, atzīšanas vai pieņemšanas dokumentus būs deponējušas minētajā datumā vai pirms tā. Attiecībā uz jebkuru citu Dalībvalsti tā stāties spēkā trīs mēnešus pēc tam, kad tā būs deponējusi savu ratifikācijas, atzīšanas vai pieņemšanas dokumentu.

### **35. pants — Federālās vai neunitārās konstitucionālās sistēmas**

Uz Dalībvalstīm, kurās ir federālas vai neunitāras konstitucionālās sistēmas, attieksies šādi nosacījumi:

(a) attiecībā uz tādiem šīs Konvencijas nosacījumiem, kuru ieviešana ir federālās vai centrālās likumdevēja varas tiesiskajā piekritībā, federālās vai centrālās valdības pienākumi būs tādi paši kā Dalībvalstīm, kas nav federālas valstis;

(b) attiecībā uz tiem šīs Konvencijas nosacījumiem, kuru ieviešana ir atsevišķu pavalstu, zemju, provinču vai kantonu piekritībā, kuriem federācijas konstitucionālā sistēma neuzliek pienākumu ieviest likumdošanas mērus, federālajai valdībai ir jāinformē šādu pavalstu, zemju, provinču vai kantonu atbildīgās iestādes par minētajiem nosacījumiem, rekomendējot pieņemt tos.

### **36. pants — Denonsēšana**

1. Jebkura Dalībvalsts var šo Konvenciju denonsēt.

2. Par denonsēšanu ir jāpaziņo ar rakstveida dokumentu, kas deponējams UNESCO Ģenerāldirektoram.

3. Denonsēšana stāties spēkā pēc divpadsmit mēnešiem no denonsēšanas dokumenta saņemšanas brīža. Tā nekādā veidā neskars denonsējošās Dalībvalsts finansiālās saistības līdz datumam, kad spēkā stāties izstāšanās.

### **37. pants — Depozitāra funkcijas**

UNESCO Ģenerāldirektoram kā šīs Konvencijas Depozitāram ir jāinformē Organizācijas Dalībvalstis, Valstis, kas nav Organizācijas Dalībvalstis, kas minētas 33. pantā, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācija par ratifikācijas, atzīšanas vai pieņemšanas dokumentiem, kas minēti 32. un 33. pantā, kā arī 36. pantā noteiktajiem denonsēšanas dokumentiem.

### **38. pants — Labojumi**

1. Jebkura Dalībvalsts, iesniedzot rakstisku priekšlikumu Ģenerāldirektoram, var ierosināt šīs Konvencijas labojumus. Ģenerāldirektoram šādi priekšlikumi ir jānosūta visām Dalībvalstīm. Ja sešu mēnešu laikā no šādu priekšlikumu nosūtīšanas ne mazāk kā puse no Dalībvalstīm dod šim priekšlikumam labvēlīgu atbildi, tad Ģenerāldirektoram šāds priekšlikums ir jāiesniedz nākamajai Ģenerālasamblejai diskusijām un iespējamai pieņemšanai.

2. Labojumus pieņem ar klātesošo un balsojošo Dalībvalstu divu trešdaļu vairākumu.

3. Pēc pieņemšanas šīs Konvencijas labojumi ir jānodod Dalībvalstīm ratificēšanai, atzīšanai vai pieņemšanai.

4. Labojumi stāsies spēkā, bet tikai attiecībā uz Dalībvalstīm, kas ir tos ratificējušas, atzinušas vai pieņēmušas, trīs mēnešu laikā pēc tam, kad divas trešdaļas Dalībvalstu būs deponējušas šī panta 3. punktā minētos dokumentus. Pēc tam attiecībā uz katru Dalībvalsti, kas ratificē, atzīst, pieņem šos labojumus vai tiem pievienojas, šie labojumi stāsies spēkā trīs mēnešus pēc datuma, kad Dalībvalsts deponējusi savu ratifikācijas, atzīšanas, pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu.

5. 3. un 4. punktā noteiktā procedūra neattieksies uz 5. panta labojumiem attiecībā uz Komitejas Dalībvalstu skaitu. Šie labojumi stāsies spēkā to pieņemšanas brīdī.

6. Valsts, kas kļūst par šīs Konvencijas Dalībvalsti pēc tam, kad stājušies spēkā labojumi saskaņā ar šī panta 4. punktu, un kas nav paudusi citu nolūku, tiks uzskatīta:

(a) par šādi labotās Konvencijas Dalībvalsti;

(b) par nelabotās Konvencijas Dalībvalsti attiecībā ar jebkuru tādu Dalībvalsti, kurai šie labojumi nav saistoši.

### **39. pants — Oficiālais teksts**

Šī Konvencija ir sastādīta angļu, arābu, franču, krievu, ķīniešu un spāņu valodā, visiem sešiem tekstiem ir vienāds spēks.

### **40. pants — Reģistrācija**

Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Hartas 102. pantu šī Konvencija pēc UNESCO Ģenerāldirektora lūguma ir jāreģistrē ANO Sekretariātā.

Sastādīta Parīzē 2003. gada trešajā novembrī divos autentiskos eksemplāros, uz kuriem ir 32. Ģenerālkonferences Prezidenta un UNESCO Ģenerāldirektora paraksti. Šie abi eksemplāri ir deponējami UNESCO arhīvos. Apstiprinātas patiesas kopijas ir jānosūta visām 32. un 33. pantā minētajām valstīm, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijai.

Augšminētais teksts ir Konvencijas autentiskais teksts, ko pieņēmusi UNESCO Ģenerālkonference tās 32. sesijā, kas notika Parīzē un tika pasludināta par slēgtu 2003. gada 17. oktobrī.

To apliecinot, šo Konvenciju 2003. gada trešajā novembrī ir parakstījuši

Ģenerālkonferences prezidents

Ģenerāldirektors

Apstiprināta kopija

Parīzē

Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras  
organizācijas

Juridiskais konsultants